

Työpaja keskustelunaiheesta: Häiritsevä ja saalistava käyttäytyminen

Tervetuloa ja esittäytyminen

2 minuuttia

Tervetuloa

Tervetulotoivotukset ja puhujien esittely

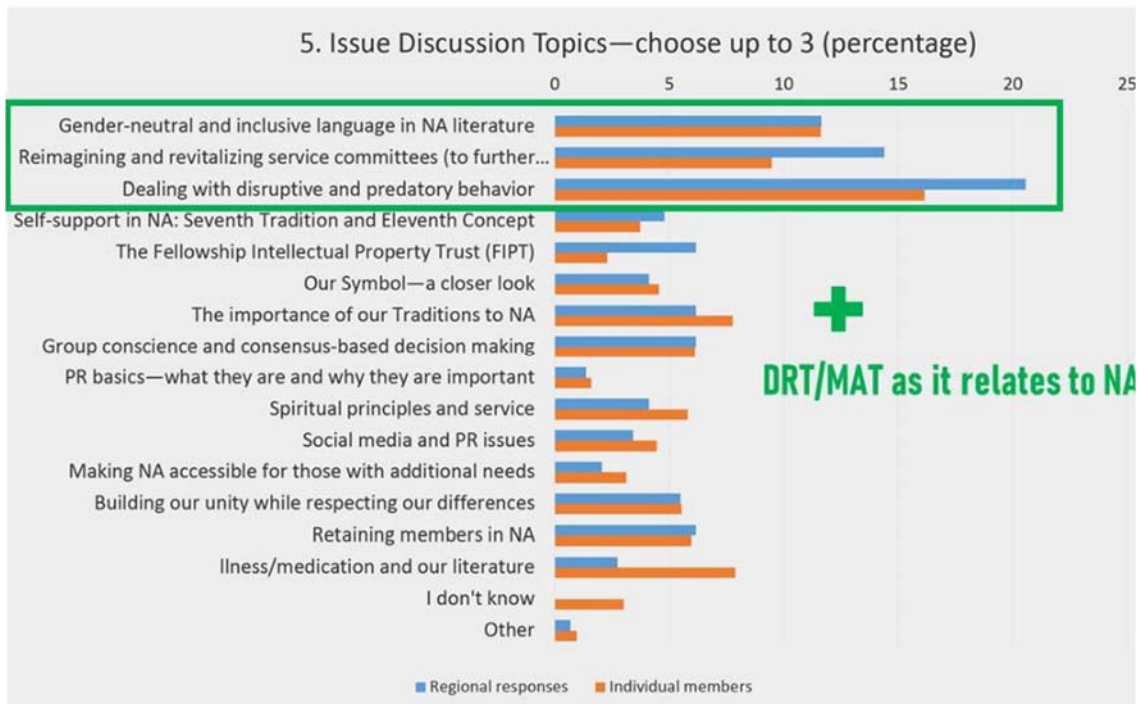
Johdanto

Dia: paikallinen resurssi ja sivusto palveluoppaista

Häiritsevä ja saalistava käyttäytyminen ei ole uusi aihe NA:ssa. Vuonna 2007 tehty palveluopas on nimeltään ”Häiritsevä ja väkivaltainen käyttäytyminen” (www.na.org/sps). Maailmanpalvelu on kerännyt kyseiseen oppaaseen paikallisilta palveluelimiltä saatuja resursseja (www.na.org/localresources). Pandemian aikana kokousten siirtyessä virtuaalialustalle, jotkut haitalliset ja häiritsevät käytökset näyttivät lisääntyvän ja joitain uusia nousi pintaan.

Dia: CAR-kyselyn tulokset

Vuoden 2023 Maailmanpalvelukonferenssi valitsi tämän keskustelunaiheeksi (IDT), perustuen toveriseuralta CAR- kyselystä saadusta vastauksista ja palautteesta.

Esitys: Tämä aihe, pohjimmiltaan

Pohjimmiltaan tässä on kyse toveriseuran kyvystä saattaa sanomaa – jos uudet jäsenet eivät tunne oloaan turvalliseksi, he eivät pysy mukana. Kyse on myös maineestamme – jos ammattilaiset kuulevat negatiivisia asioita NA:sta, he lopettavat tulokkaiden ohjaamisen

NA:han, hoitolaitokset päätyvät suosittelemaan jotain muuta ratkaisua, ja meitä tarvitsevat addiktit eivät ehkä koskaan löydä kokouksiimme.

[Dia: Lainausta Living Clean -kirjasta](#)

Kuten *Living Clean*issa todetaan, 'Koko elämämme olimme etsineet rauhaa ja turvallisuutta, joita koemme toipumisessa.' Saalistavan ja häiritsevän käytöksen käsitteleminen on osa sitä, miten jaamme sitä eteenpäin.

Keskustelua isossa ryhmässä

30 minuuttia

Toipumisen ilmapiiri

[Dia: Toipumisen ilmapiiri](#)

Aloitetaan keskustelemalla toipumisen ilmapiiristä, joka vallitsee kokoontuessamme yhteen. Olipa kyse sitten kasvokkain tapahtuvasta tai virtuaalisesta toipumiskokouksesta, palvelutyöstä tai yhdessäolon hetkistä, toipumisen ilmapiiri liittyy siihen, että varmistamme jokaisen NA:ta tarvitsevan jäsenen tuntevan olonsa turvalliseksi ja tervetulleeksi.

Eräs paikallinen resurssityöpaja kuvaa toipumisen ilmapiiriä nimettömyyden, jakamisen, kuuntelemisen, kunnioituksen, tuomitsemattomuuden ja turvallisuuden ilmapiirinä.

- **Millaisia muita ominaisuuksia on toipumisen ilmapiirillä?**

(Fasilitaattori: Valitse vastaajia nopeasti ja pyydä heitä vastaamaan nopeasti.)

[Dia: Ideoita toipumisilmapiiriin lisäämiseksi](#)

Toipumisen ilmapiiri oli neljän vuoden ajan keskustelunaiheena. Jäsenet jakoivat ajatuksiaan siitä, mitä ryhmät ja jäsenet voivat tehdä toipumisen ilmapiiriin parantamiseksi. Joitain toistuvasti esiin nousseita ideoita olivat esimerkin näyttäminen, uusien tulokkaiden tervetulleeksi toivottaminen ja heidän huomioon ottaminen, turvallisen kokoustilan luominen, jakaminen tavalla, johon muut jäsenet voivat samaistua, luottamushenkilöiden mentorointi ja ryhmän yhtenäisyys.

- **Mikä muu edistää toipumisen ilmapiiriä? Miten voin itse vaikuttaa siihen?**

Jotkin haasteet, jotka toistuivat tämän aiheen parissa käydyissä keskusteluissa, olivat muutamien jäsenten negatiivinen käyttäytyminen, jotka heikensivät ryhmän ilmapiiriä, riittämätön määrä luotettavia toimihenkilöitä, jotka ymmärtävät roolinsa tärkeyden, ennakkoluulot ja keskinäisen kunnioituksen puute.

Kielteiset käytökset

[Dia: Kielteiset käytökset – meidän on löydettävä yhteinen ymmärrys](#)

Seuraavaa osaa voi olla vaikea käsitellä, mutta ennen kuin voimme etsiä ratkaisua, meidän on löydettävä yhteinen ymmärrys ongelmasta.

Monet asiat voidaan luokitella häiritseväksi tai saalistavaksi käytökseksi. Yleisellä tasolla häiritsevää käytöstä voisi kuvata käytöksenä, joka häiritsee kokousten toipumisrauhaa, turvallisuutta ja jäsenten eheyttä. Häiritsevä käytös kattaa laajan kirjon. Se voi olla sitä, että joku huutaa "Puhtaana" kesken toisen puheenvuoron, jossa sanotaan "Raittiina", tai sitä, että joku heiluttaa asetta kokouksessa, ja kaikkea siltä väliltä.

Slide: Kielteinen käytös – saalistava käytös

Saalistavaa käytöstä tapahtuu, kun jäsen hyödyntää tietoisesti tai tiedostamatta toisen jäsenen haavoittuvuutta. Uudet tai takaisin tulleet jäsenet saattavat olla erityisen alttiita petokselle. Joskus käytös on avointa, joskus hienovaraista, mutta se on usein manipulatiivista. Siihen voi liittyä taloudellisen hyödyn tavoittelemista, kiusaamista, rasismia tai homofobiaa.

Osa saalistavaa käytöstä voi olla seksuaalissävytteistä tai se kohdistuu seksuaalisuuteen. Siihen voi sisältyä ei-toivottuja eleitä, sanoja, asenteita tai tekoja, olivatpa ne virtuaalisia tai kasvokkain tapahtuvia. Eikä se rajoitu iän, sukupuolen, kulttuurin tai seksuaalisen suuntautumisen suhteen.

Saalistava käytös rikkoo rajoja. Ihmiset saattavat puolustautua ja esittää uhrin rooli, kun heidän toimintansa otetaan puheeksi. Toisinaan henkilö ei ehkä ole tietoinen siitä, mitä hän tekee, ja toisinaan hän tietää täsmälleen, miten on vastuussa.

Dia: Esimerkkejä saalistavasta käytöksestä

Alla on joitain esimerkkejä häiritsevistä ja saalistavasta käytöksestä:

- Kiusaaminen/pilkkaaminen/häirintä
- Fyysisellä väkivallalla uhkailu
- Rasistiset sanat tai teot
- Homofobiset sanat tai teot
- Varastaminen
- Rahan pyytäminen jäseniltä
- Yksityisten viestien lähettämäinen jäsenille (virtuaalisessa ympäristössä)
- Epävirallisen kirjallisuuden jakaminen
- Vainoaminen
- Oikeuden määräämien lähestymiskieltojen rikkominen
- Puhelimen käyttäminen kokouksen tallentamiseen
- Äänekkäät perheenjäsenet/lemmikit (virtuaalisessa ympäristössä)
- Häiritsevät lapset (paikan päällä)
- Keskeyttäminen, kun jäsen jakaa kokemustaan
- Ei-toivotut seksuaaliset lähestymiset

Dia: Mitä muita esimerkkejä tulee mieleen?

Tämän asian puhumista vaikeuttaa se, että haluamme uskoa, että suotuisan ja ei-suotuisan käytöksen välillä on selkeä raja. Se raja on kuitenkin häilyvä. Jäsenillä saattaa olla hyvät tarkoitukset, mutta heidän käytöksellään voi olla negatiivisia seurauksia.

Joskus käytös, joka saa toiset jäsenet vaivaantuneiksi, ei vaikuta häiritsevän muita.

(Fasilitaattori: kokoa lista joko valmiiksi annetuista esimerkeistä, ison ryhmän keskustelusta nousseista esimerkeistä tai niiden yhdistelmistä. Listan voi kirjoittaa esim. isolle paperille tai tehdä siitä erillinen tiedosto, jonka näyttää kaikille. Listaa tullaan hyödyntämään pienryhmätyöskentelyssä.)

- **Mitä muita esimerkkejä tulee mieleen?**

Rakentavat ratkaisut

Dia: Rakentavat ratkaisut: Meidän tulisi olla selkeitä (johdonmukaisia)...

Tämän työpajan loppuosan ajan keskitymme ratkaisuihin.

Meidän tulisi olla selkeitä jokaiselle addiktille: Olette tervetulleita. Toisia vahingoittava tai toipumisen ilmapiiriä häiritsevä käytös ei ole tervetullutta. Jokaisella addiktilla on oikeus olla NA:n jäsen, mutta miten varmistamme, että jokainen tuntee olonsa turvalliseksi?

Tervehenkisellä ryhmällä on hyvä "henkinen immuunijärjestelmä", ja se voi toimia suojaavana tekijänä näitä negatiivisia käytöksiä vastaan.

Dia: Lainaus Ryhmäkirjasta

Ryhmäkirjanen muistuttaa meitä siitä, että: "Terve järki, avoin mieli, rauhallinen keskustelu, asianmukainen informaatio, keskinäinen kunnioitus ja terve henkilökohtainen toipuminen mahdollistaa ryhmän käsittelemään tehokkaasti melkein mitä tahansa eteen tulevia asioita".

Ryhmän jäsenenä vastuullamme on varmistaa, että ne, jotka ovat kaikkein haavoittuvimpia saalistamiselle, ovat tekemisissä turvallisten jäsenten kanssa.

Monet meistä tulevat NA:han trauman ja hyväksikäytön värittämällä taustalla. Emme voi syyttää muita siitä, etteivät he välttämättä tiedä, että heidän toimintansa saattaa olla epäasiallista. Emme kuitenkaan halua vahvistaa mitään aiemmin syntyneitä traumaa tai vahinkoa. Kun emme tue kaikkien haavoittuvimpia jäseniämme, he voivat tulla hyväksikäytön kohteeksi. Tämä on sekä meidän yhteinen että yksilöllinen vastuu.

Dia: Rakentavat ratkaisut: Pahinta mitä voimme tehdä...

Pahinta mitä voimme tulokkaalle tehdä, on saada NA vaikuttamaan siltä mistä he ovat tulossa. Meidän tarvitsee tehdä parhaamme suojellaksemme jäseniämme, samalla kuitenkin kunnioittaen heidän oikeuttaan tehdä omat päätökset. Perusteksti varoittaa, että "kiusaus neuvoa on suuri, mutta tehdessämme niin menetämme tulokkaiden kunnioituksen" (12. askel). Raja suojelevan ja ylisuojelevain käytöksen välillä voi olla hienovarainen.

Myös Perusteksistä, "Vaikka kaikki addiktit ovat pohjimmiltaan samankaltaisia, yksilöiden välillä on eroja sekä sairastamisen asteen, että toipumisen tason suhteen." (Toipuminen ja retkahdus) Saatat miettiä oletko oikea henkilö antamaan tukea tulokkaalle.

Tämä ei tarkoita kokousten tai jäsentemme valvontaa. Meillä kaikilla on oikeus toipua. ”Jäsenyyden ainoa edellytys on halu lopettaa käyttäminen.” NA:n jäsenyyttä ei voi mitätöidä. Emme aina tiedä tarkalleen mitä tehdä, mutta meidän täytyy yrittää. Kyse on siitä, että annamme toisillemme tilaa tehdä niin.

Dia: Mahdollisia ratkaisua

Tässä näkyy lista mahdollisista ratkaisuisista, joita jäsenemme ovat ehdottaneet. Tämä lista ei ole millään tavoin täydellinen! Vastaukset, jotka toimivat, ovat yleensä luonteeltaan hengellisiä. Kun harkitsemme periaatteiden soveltamista sääntöjen noudattamisen sijaan, olemme oikealla tiellä.

Tätä listaa voi jakaa chatin kautta virtuaalisissa kokouksissa.

Ratkaisuja

- Lisätään aiheesta kappale ryhmänvetokorttiin.
- Huomioi uudet jäsenet ja varmista, että he tuntevat olonsa tervetulleiksi.
- Ota toinen jäsen mukaasi ja pyydä sivummalle sellainen jäsen, joka käyttäytyy häiritsevästi, ja yritä puhua hänen kanssaan.
- Jos joku rikkoo lähestymiskieltoa, tarjoudu jonkun toisen jäsenen kanssa lähtemään johonkin muuhun kokoukseen.
- Sulje kamera/laita odotushuoneeseen (virtuaalinen kokous).
- Keskustele käyttäytymisestä ryhmän asiakokouksessa.
- Puheenjohtaja/ryhmänvetäjä/sihtööri voi pyytää pientä taukoa tai pyytää ryhmää liittymään tyyneysrukoukseen tai hiljaiseen hetkeen.
- Järjestä toipumiskokous, jossa keskitytään keskustelemaan toipumisen ilmapiiristä.
- Keskustele aiheesta muiden ryhmien kanssa paikallisessa palvelutoimikunnassa.
- Lähesty jäseniä rakkaudessa ja välittävässä hengessä.
- Keskeytä kokous tilapäisesti.
- Ota yhteys viranomaisiin.

Luettelon tekeminen ratkaisuisista ei ole sama kuin niiden soveltamine käytännössä. Seuraavaksi vuorossa on pienryhmäkeskustelua, jossa käsitellään miten voimme toimia tietyissä tilanteissa.

Pienryhmäkeskustelu

40 minuuttia

Dia: Pienryhmäkeskustelu

Käytämme aikaa keskustellaksemme terveistä tavoista, joilla voimme reagoida aiemmin esiin tulleisiin epäsuotuisan käytöksen esimerkkeihin.

(Fasilitaattori: Jos työpajassa on tarpeeksi osallistujia, jakakaa tila pienempiin ryhmiin tai erillisiin pienryhmätiloihin, jotta jokaisella on mahdollisuus jakaa ajatuksiaan. Voitte priorisoida listalta esimerkkejä joko pisteyttämällä tai käsien nostamisen avulla. Tai jokainen pienryhmä voi valita yhden käyttäytymistavan keskustelun aiheeksi.)

Tällaiset pienryhmäkeskustelut voivat olla osallistavampia ja antaa meille mahdollisuuden tarkastella tarkemmin, miten voimme soveltaa periaatteitamme käytännössä. Voitte hyödyntää keskusteluissanne edellä olevaa listaa mahdollisista ratkaisuista, mutta älkää antako sen rajoittaa keskusteluanne.

Tämä on vain 90-minuuttinen työpaja, emmekä voi käsitellä kaikkia mahdollisia esimerkkejä. Tärkeintä tämän päivän keskusteluissa on se, miten voimme tuntea voimaantuvamme niin yksilöinä kuin ryhmänä soveltamaan näitä periaatteita haastavissa tilanteissa.

Valitkaa pienryhmissä fasilitaattori sekä muistiinpanojen tekijä varmistaaksenne, että jokaisella on mahdollisuus jakaa ajatuksiaan. Valitkaa ryhmästäne myös joku, joka esittää ryhmä tuotokset muille.

Kysymyksiä pienryhmille:

- **Esimerkki haastavasta tilanteesta, jota me käsittelemme on _____**
- **Mikä on vastuumme jäsenenä?**
- **Mikä on vastuumme ryhmänä tai palveluelimenä?**
- **Ottaen huomioon edellä mainitut, miten me puutumme tällaiseen käytökseen? Miten me perustamme lähestymistapamme hengellisiin periaatteisiimme?**

Raportointi, loppukeskustelu ja lopetus

18 minuuttia

Raportointi

Jos jakaannutte pienempiin ryhmiin, kokoontukaa takaisin samaan tilaan loppukeskustelua varten.

Dia: Kuullaan keskustelun tuloksia

Nyt kuullaan keskustelujenne tuloksia. Kertokaa mitä esimerkkejä kävitte läpi ja joitakin ratkaisuja, joita pohditte ryhmässänne.

Kiitokset kaikille. Koemme usein olevamme kykenemättömiä puuttumaan epäsuotuisaan ja saalistavaan käytökseen NA:ssa. Kun jätämme puuttumatta, saatamme viestittää, että tällainen käytös olisi hyväksyttävää tai sallittua ryhmässämme. Voimme palauttaa ryhmämme järkiinsä.

Loppukeskustelu

Ennen kuin lopetamme, pyytäisimme jakamaan erilaisia resursseja, joista voisi olla apua:

(Fasilitaattori: Käytettävissä olevan ajan puitteissa kuullaan muutamia jäseniä. Jos tähän ei ole aikaa, yrittäkää järjestää myöhemmälle ajankohdalle mahdollisuus keskustella paikallisista keinoista ja rohkaistaa jäseniä täyttämään kysely aiheesta osoitteessa www.na.org/survey)

Dia: Onko olemassa keinoja?...

- Onko olemassa keinoja, joita voidaan kehittää paikallisesti?
- Millaisia resursseja NAWS:n olisi hyödyllistä kehittää?
- Jos NAWS kehittäisi tai päivittäisi resursseja, mitä haluaisitte niissä mainittavan?

Dia: Älkää unohtako

Jakakaa ideanne aiheesta ja erilaiset tavat, joilla häiritsevään tai saalistavaan käytökseen voidaan puuttua täyttämällä kysely osoitteessa www.na.org/survey.

Maailmanpalvelu myös toivoo, että lähettäisitte kaikki paikallisesti luodut resurssit osoitteeseen wb@na.org, jotta ne voidaan lisätä kaikkien saataville osoitteessa www.na.org/localresources.